

Praznovanje tisočletnice Godešiča

Med Godešani se je že pred več kot petnajstimi leti pričelo govoriti, da bo Godešič leta 2006 praznoval 1000 let od omembe kraja v pisnih virih. Osnova za govorice je bil zapis Pavla Blaznika, ki je v svoji knjigi Škofja Loka in loško gospostvo omenjal menjalno pogodbo freisinskega škofa Egilberta, v kateri se omenja Neuzasinhun kot tedanje ime za Godešič. Že tedanje govorice med vaščani so izražale željo, da bi se tisočletnica obeležila jubileju primerno.

V ta namen je svet Krajevne skupnosti Godešič aprila leta 2003 povabil na srečanje približno petnajst Godešanov, ki so bili tako ali drugače aktivni v družbenem življenju na vasi. Na srečanju se je izoblikoval predlog, da se oblikuje poseben odbor za pripravo praznovanja tisočletnice Godešiča, ki naj bi ga vodil mag. Aleksander Igličar. Odbor so sestavljali: Vinko Avguštin st., Brigita Čarman, dr. Jože Hafner, Vinko Hafner, mag. Janez Hostnik, Alojz Igličar, mag. Aleksander Igličar, Ivan Igličar, Andrej Jenko, Dušan Krajnik, Domen Krížaj, Štefan Krížaj, Ivan Logonder, dr. Andrej Rant, Jože Rant in Judita Šega. Odbor naj bi pripravil program praznovanja z osrednjo nalogo: priprava zbornika ob tisočletnici Godešiča. Odbor je skozi celotno delovanje sledil zamisli, da se pri aktivnostih opremo prednostno na znanje in sposobnosti vaščanov Godešiča, ki ga po potrebi dopolnjujemo s sodelavci od drugod.

V tem smislu je bila za urednico zbornika imenovana Judita Šega, diplomirana zgodovinarica. Glede na to, da je bila leta 2001 ob 150-letnici ustanovitve župnije Reteče izdana Kronika župnije Reteče, v kateri je bil Godešič predstavljen na okoli 150 straneh, je bila začetna želja, da naj bi zbornik ob

Člani Odbora za pripravo praznovanja tisočletnice Godešiča. Sedijo (z leve): Vinko Avguštin, st., Brigita Čarman, Ivan Logonder, Judita Šega, dr. Andrej Rant, Ivan Igličar; stojijo (z leve): Alojz Igličar, Vinko Hafner, Štefan Krížaj, mag. Janez Hostnik, Andrej Jenko, Dušan Krajnik, mag. Aleksander Igličar, dr. Jože Hafner in Jože Rant. Foto: Janez Starman

tisočletnici Godešiča obsegal okrog 350 strani besedil, ki naj bi dopolnjevala zapisano v Kroniki župnije Reteče. Judita Šega je zbrala ožji uredniški odbor, ki so ga sestavljali: Vinko Hafner, mag. Janez Hostnik, Alojz Igljučar, Andrej Jenko, dr. Andrej Rant, Jože Rant, Alenka Starman in Andreja Uršič.

Vzporedno z delovanjem odbora za pripravo praznovanja tisočletnice Godešiča se je oblikoval in vseskozi deloval odbor za nove bronaste zvonove, ki ga je vodil Alojz Igljučar. Med Godeškimi pritrkovalci se je namreč za novo leto 2002 porodila zamisel, da bi ob tisočletnici Godešiča v godeškem zvoniku cerkve svetega Miklavža spet zadoneli zvoki bronastih zvonov. Stekla je obsežna akcija zbiranja sredstev, ki je potekala štiri leta. Med darovalci je bilo več kot 90 % vaščanov, veliko darovalcev je bilo tudi iz župnije Reteče, sosednjih vasi in še zlasti Godešanov, ki sedaj živijo drugje po Sloveniji in v tujini.

V prvih letih je bila večina aktivnosti odbora povezana s pripravo zbornika. Urednica Judita Šega je pripravila predlog vsebine, izbrala posamezne avtorje in jih usmerjala pri njihovem delu. Vsebinska se je vseskozi dopolnjevala na podlagi novih spoznanj in dognanj. Zanimiva je zgodba s prispevkom, ki pojasnjuje imeni Neusazinhun in Godešič. Dolgo časa nismo znali razložiti nastanka in izvora imena Godešič. Približno mesec dni pred oddajo zbornika v tisk je urednico Judito Šega poklical mag. Silvo Torkar, sodelavec Slovenske akademije znanosti in umetnosti, in ji omenil, da je zaznal, da ne znamo prav razložiti izvora imena Godešič. Judita se je seveda s pripombo strinjala, v nadaljevanju pa je mag. Torkar omenil, da je etimologija oziroma pojasnjevanje izvora imen njegovo strokovno področje in da bi bil pripravljen raziskati in pojasniti izvor imena Godešič in Neusazinhun. Judita je bila njegove pobude

seveda vesela, žal pa je bilo na voljo le še dobrih 14 dni časa. Na naše veliko veselje se je mag. Torkar izjemno potrudil in sestavek, ki je objavljen v zborniku, napisal v pričakovanih štirinajstih dneh.

Zbornik Godešič skozi tisočletje 1006–2006 obsega več kot 550 strani, kar je skoraj neverjeten dosežek za tako majhno vas. V zborniku je 37 vsebinskih člankov, od katerih so jih več kot polovico napisali domači avtorji. Zbornik prikazuje zgodovinski pregled vasi in opisuje polpreteklo ter sedanje življenje na Godešiču. Strokovno zanimiv je prispevek Francke Benedik o godeškem govoru, poleg že omenjenega prispevka o imenu Godešič pa še obsežna predstavitev vloge Antona Hafnerja, vodje upora v Judenburgu leta 1918, ki ga je napisala zgodovinarica dr. Petra Svovljšak. Poleg Antona Hafnerja sta v zborniku obširneje predstavljena še dva znamenita Godešana, in sicer dr. Jože Rant, ustanovitelj stomatološke fakultete in Ljubljani, in akademski slikar Franc Novinc. Za svoje izjemno delo je ured-

Urednica zbornika Godešič skozi tisočletje Judita Šega. Foto: Zdravko Igljučar

nica Judita Šega prejela občinsko priznanje – Bronasti grb občine Škofja Loka, ki ga je skupaj z drugimi občinskimi nagrajenci prejela na občinski proslavi, ki je bila na Godešiču.

Zelo kmalu se je med člani odbora izoblikovala tudi želja po določitvi simbola praznovanja tisočletnice Godešiča, s katerim se bodo poistovetili vaščani Godešiča in po katerem bo praznovanje tisočletnice Godešiča prepoznavno v širši javnosti. K sreči imamo tudi na tem področju domačina Domna Križaja, ki se strokovno ukvarja z oblikovanjem in nadaljuje dejavnost, ki jo je začel njegov oče Janez Križaj. Domen se je kot domačin lažje poglobil v vsebino in sporočilnost simbola, želel je oblikovati znak, ki bo likovno sodoben in prepoznaven. Njegova ideja je zorela kar nekaj časa, nato pa je prišel s predlogom pred odbor. Mnenja med člani niso bila enotna, nekaterim se je zdel preveč moderen, neznačilen za Godešič. Ko je Domen celovito razložil izrazno moč grafične zasnove, barvne kombinacije, način izpisa imena Godešič smo počasi dojeli vsebinsko globino predlaganega znaka, vendar dokončne potrditve nismo sprejeli. Do le-te je prišlo po spletu okoliščin. V letu 2004 se je obnavljala notranjost cerkve svetega Miklavža in v okviru tega sta bila zamenjana podporna stebra za kor. Želja tedanjega župnika Štefana Pavlija je bila, da bi bil na enem stebru vklesan znak župnije Reteče, na drugem pa znak Godešiča. Ko je župnik prišel do Domna, mu je le-ta pokazal predlog znaka. Ker je imel župnik Štefan Pavli omejen časovni okvir za izvedbo del, je dal predlagani znak vklesati na steber. Na ta način smo, z Božjo previdnostjo, izbrali znak Godešiča in simbola za naše praznovanje. Lahko rečem, da je bil predlog izjemno dober, v nas pa mogoče tedaj premalo poguma, da bi se odločili. Z vsem zaupanjem lahko trdim, da so Godešani znak sprejeli za svojega, znak pa so pohvalili tudi mnogi zunanji strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem področjem.

Jeseni 2005 je bil sestavljen ožji organizacijski odbor za izvedbo programa praznovanja tisočletnice Godešiča, ki so ga sestavljali: Maja Bertonceļ, stiki z javnostjo, Brigita Čarman, blagajnik, dr. Jože Hafner, predsednik ŠD Kondor, mag. Aleksander Iglīčar, predsednik organizacijskega odbora, Dušan Krajnik, stiki z občino, Domen Križaj, celostna grafična podoba, Štefan Križaj, poveljnik gasilcev, in Judita Šega, urednica zbornika. V ožji organizacijski odbor so bili vključeni vsi ključni posamezniki za izvedbo posameznih aktivnosti in prireditve, kar je bilo, gledano s sedanjega zornega kota, izredno pomembno, da nam je uspelo pripraviti in izvesti izjemno obsežen program praznovanja. Pri pripravi programa nas je vodila misel, da želimo skozi praznovanje prikazati čim več dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo domačini, od kulturnih do športnih. V praznovanje smo vključili vse prireditve, ki so se v preteklosti že odvijale na Godešiču, dodali

Sestanek organizacijskega odbora: Domen Križaj, Judita Šega, Brigita Čarman, Maja Bertonceļ, Roman Jenko in Aleksander Iglīčar (z leve proti desni). Foto: Zdravko Iglīčar

pa smo jim še mnoge nove. Organizacijsko smo se dogovorili, da je za vsako prireditvev nekdo nosilec, ki je v celoti skrbel za pripravo prireditve.

Vsokozki smo se zavedali, da je tisočletnica izjemen jubilej, ki ga moramo primerno proslaviti in v tem smislu izkoristiti za združitev in povezavo vseh vaščanov v skupni želji po hitrejšem razvoju naše vasi. Zastavili smo si cilj, da preko praznovanja tisočletnice Godešiča ponesev ime Godešiča tudi izven meja naše občine, da Godešič v širši Sloveniji ne bo prepoznaven le zaradi rušenja črnih gradenj v letu 1966, ampak tudi po praznovanju tisočletnega jubileja.

Pokrovitelji in sponzorji praznovanja tisočletnice Godešiča.

Foto: Aleksander Iglušar

akcijo zbiranja pokroviteljev, sponzorjev in donatorjev. Najprej smo poiskali medijske pokrovitelje, ki smo ju dobili v domačem okolju. Gorenjski glas je postal medijski pokrovitelj za tiskane medije, Radio Sora pa za radijske valove. Na ta način smo raznim podjetjem in ustanovam, ki smo jih povabili k sodelovanju, lahko ob tisočletnici omogočili tudi izjemno promocijo njihovih ustanov in jim s tem olajšali odločitev, da so postali naši partnerji. Seveda pa zbiranje pokroviteljev ne bi bilo tako uspešno brez osebne zavzetosti velikega števila Godeščanov, ki delujejo na mnogih pomembnih položajih v raznih podjetjih in ustanovah. Z njihovo pomočjo smo zbrali dovolj sredstev za naše praznovanje, ki je v celoti finančno pokrito. Iz preostanka sredstev smo obnovili fasado na Bifeju ob večnamenskem igrišču in prenovili dvorano v prostorih Krajevne skupnosti. Osebo sem izjemno vesel, da je praznovanje tisočletnice Godešiča podprlo tudi 29 donatorjev – posameznikov. Vsem skupaj hvala, še posebej hvala vsem, ki ste pomagali zbirati sredstva in ste za večino ljudi anonimni, osebno pa vem, koliko truda ste vložili v naše skupno praznovanje.

Vsi pokrovitelji, sponzorji in donatorji so navedeni na zadnjih straneh zbornika Godešič skozi tisočletje 1006–2006. Na tem mestu naj poleg že omenjenih medijskih pokroviteljev omenim še Občino Škofja Loka kot častnega pokrovitelja, generalna pokrovitelja Mercator, d. d., in Merkur, d. d., ter družbo Cetis, d. d., ki je darovala ves papir za tiskanje zbornika. Med največjimi pokrovitelji pa so bili iz Godešiča: Oblikovanje Krizaj, Orodjarstvo Krizaj, Summarium.net, Foto Bobnar in Epakta, d.o.o. Izjemno velik dosežek je, da so praznova-

Priloga praznovanja in izdaja zbornika seveda zahteva tudi finančna sredstva. Že od leta 2004 naprej nam je s sredstvi pomagala občina Škofja Loka, ki je na pobudo Dušana Krajnika, svetnika občinskega sveta, v občinski proračun vključila sredstva za pripravo zbornika in v letu 2006 tudi za pripravo praznovanja tisočletnice. Seveda pa za izvedbo celotnega programa ta sredstva niso zadostovala, in ker programa nismo želeli krajšati, smo šli v izjemno obsežno

nje tisočletnice Godešiča podprla mnoga znana slovenska podjetja, ne samo podjetja iz nam bližnje okolice.

Kronološki pregled prireditev ob tisočletnici Godešiča je prikazan v posebnem prispevku. Skozi vse leto je bilo organiziranih nad 60 prireditev. Najodmevnejše so bile tek in pohod na Osolnik, kulturna prireditev Večer na vasi s slovesno predstavitvijo zbornika Godešič skozi tisočletje 1006–2006, osrednja občinska proslava, posvetitev novih bronastih zvonov, postavitve spominskega obeležja Antonu Hafnerju v Aleji znamenitih Ločanov v Škofji Loki, razstava akademskega slikarja Franca Novinca, razstava in predstavitev knjige Kulturna dejavnost na Godešiču v 20. stoletju in javna radijska oddaja Koncert iz naših krajev.

Vse prireditve smo spremljali s Knjigo vtisov, v katero je posamezne prireditve »ročno« vpisoval Janez Križaj. Prelepa doživetja in pohvale, ki jih je izrazila večina obiskovalcev, je trajen spomin in neprecenljiva zahvala za vse organizatorje. Praznovanje je bilo sproti zabeleženo na filmski trak, za kar sta skrbela Aljaž Hafner in Jože Rant, ki je posnel preko 50 DVD-ejev. Glavni fotograf tisočletnice je bil France Stele iz Komende, ki je naredil preko 5.000 posnetkov.

V okviru praznovanja tisočletnice je bila urejena Godeška učna sprehajalna pot, ki jo je zasnoval domačin Vinko Hafner. Učna pot sprehajalca v krožni poti popelje po godeških dobrih in gozdovih, po godeškemrodu in vključuje vse naravne, arhitekturne in zgodovinske znamenitosti Godešiča. Po učni poti vas popelje poseben vodnik, ki vključuje zemljevid poti in kratek opis vseh točk. Pot se začne pred prostori Krajevne skupnosti Godešič, kjer v tamkajšnjem Go...caffeju tudi dobite brezplačen izvod vodnika, zaključijo pa na večnamenskem igrišču ob železnici, kjer se v tamkajšnjem bifeju lahko osvežite.

*Snovalac Godeške učne sprehajalne poti Vinko Hafner.
Foto: Alenka Veber*

V jubilejnem letu smo oblikovali tudi spletno stran www.godesic.si, ki je našo vas in naše praznovanje preko sodobnega medija poneslo v širni svet. Resničen pomen spletne strani so najbolj doživeli naši rojaki na tujem, saj smo jim rojstno vas praktično prinesli v njihovo dnevno sobo. Spletno stran je vsebinsko zasnovala Alenka Starman, pripravil pa Blaž Hafner.

V prazničnem letu se je na Godešiču postorilo veliko tudi na področju urejanja okolice. Poleg že prej omenjene prenove velike dvorane v prostorih Krajevne skupnosti Godešič in obnove fasade na Bifeju ob večnamenskem igrišču, je bila v starem delu vasi okrog cerkve ozemljena električna napeljava (ob velikem prizadevanju mag. Janeza Hostnika), narejen je bil pločnik in javna razsvetljava od avtobusne postaje do Rudarja in obnovljen asfalt na mnogih

poteh. Pri teh delih so bili dejavni člani sveta Krajevne skupnosti Godešič s predsednikom Ivanom Logondrom na čelu. Cerkev svetega Miklavža je bila v zadnjih letih celovito prenovljena, tako znotraj kot zunaj, in je sedaj kot največji umetnostno-arhitekturni biser v ponos vsem vaščanom. Ob praznovanju smo vaščane tudi nagovorili, naj ob posameznih prireditvah in državnih praznikih na svoje hiše obesijo slovenske zastave, in veseli smo, da so pobudo mnogi sprejeli.

Izjemno ambiciozni cilji in široko zastavljen program prireditev so od posameznikov zahtevali veliko vložnega truda, časa in energije in lahko rečem, da so vsi člani, predvsem ožjega organizacijskega odbora, v pripravo praznovanja tisočletnice Godešiča vložili ves svoj prosti čas, saj so bili s srcem pri praznovanju jubileja svoje vasi. Le na ta način nam je lahko vse skupaj uspelo, saj če bi to delali za denar, ne bi dosegli vsega, kar nam je uspelo. V posameznih trenutkih je obseg prireditev objektivno presegal naše zmožnosti, zaradi tega je včasih tudi prišlo do manjših trenj, ki pa smo jih, ob dobri volji vseh, uspešno premagali.

Prepričan sem, da bo šele čas prinesel pravo zavedanje in realno oceno vsega, kar smo v letu 2006 naredili na Godešiču. V trajen spomin na praznovanja tisočletnice smo izdali knjigo Godešič ob tisočletju, ki v sliki, besedi in na filmu predstavi naše praznovanje. Knjiga Godešič ob tisočletju je bila slovesno predstavljena na kulturni prireditvi Večer na vasi, 23. junija 2007, na kateri je bil slavnostni govornik Karl Erjavec, minister za obrambo Republike Slovenije.

Knjigo Godešič ob tisočletju kot tudi zbornik Godešič skozi tisočletje 1006-2006 in knjigo Kulturna dejavnost na Godešiču v 20. stoletju lahko naročite v spletni trgovini na godeških spletnih straneh www.godesic.si.

Naj se tudi v tem sestavku še enkrat osebno zahvalim vsem in vsakomur posebej, ki so na kakršenkoli način prispevali in sodelovali pri praznovanju tisočletnice Godešiča.

Zimska panorama Godešiča. Foto: Zdravko Igličar